

Filmhandledning:

FROM NOWHERE

Produktionsland: USA

Regi: Matthew Newton

Speltid: 89 min

Tal: Engelska

Rekommenderas: åk 8 – gymnasiet

En filmhandledning av Jonas Jarl

Tre ungdomar i Bronx med ursprung från olika delar av världen ska ta high school-examen och behöver papper för att få stanna i USA och studera vidare. Inte nog med att ha vanliga tonårsproblem som sina klasskompisar, de måste också gräva ner sig i sin bakgrundshistoria. Det visar sig att betyg och närvaro inte är det viktiga, utan att kunna visa på en historia med folkmord och diktatorer för att få stanna kvar i landet.

From Nowhere tävlar om Svenska kyrkans och Unga filmjuryns pris för bästa ungdomsfilm på BUFF 2017.

FILMENS HANDLING

Tre papperslösa tonåringar, en dominikansk flicka, en pojke från Guinea samt en peruansk flicka är på väg att ta examen från High school i Bronx. De lever ett utåt sett vanligt liv som vilken tonåring som helst, de blir kära samt funderar på vilket college de ska välja. Samtidigt kämpar de för att undvika utvisning från USA. Vi får följa tonåringarnas, samt deras familjers kamp för att de ska få stanna i USA. Till sin hjälp har de sin engagerade lärarinna samt en advokat som strider för deras rättigheter. Under filmens gång fortskri-der deras vardagsliv i Bronx, men de tvingas även gräva i sitt förflutna samtidigt som de måste kämpa för sin framtid.

Efter Donald Trumps utspel om att skicka tillbaka illegala invandrare till sina hemländer är filmens tema mer relevant än någonsin.

I början träffar vi Jackie, en engagerad lärare som bedriver undervisning med sin klass. De flesta är ointresserade, förutom en student vid namn Moussa. Han är aktiv, ställer frågor och följer med i analysen av Shakespeares Kung Lear. Moussa är en av de tre elever som Jackie försöker hjälpa. Hon går på det sättet ifrån sin traditionella lärarroll och blir istället mer av en stöttande vuxen som ungdomarna kan anförtro sig åt. Hennes humana arbete är inte förankrat hos skolledningen utan hon gör det istället innerligt, alltigenom ärligt och av egen fri vilja. De andra eleverna som riskerar utvisning är Alyssa, en tjej från Peru samt Sophie, en tjej med rötter från Dominikanska Republiken. Moussa och hans familj kommer från Guinea.

Tidigt i filmen får vi även träffa deras advokat Isaac som arbetar för att ungdomarna ska få sitt uppehållstillstånd. Isaac huserar i en lyxig våning någonstans på Manhattan och kontrasterna är tydliga när de tre ungdomarna sitter inne på hans kontor. Från verkligheten i skolans korridorer i Bronx till advokatens kontor där deras framtid ska utformas. Han gör sin "Pro bono-tjänstgöring" vilket innebär att han i sin roll som advokat ska bistå medellösa personer i samhället. Han är en erfaren advokat men även brutalt ärlig. Han upplevs som nonchalant då han gång efter annan plockar fram sin mobiltelefon samtidigt som ungdomarna berättar sina livshistorier. Han förskönar ingenting utan ger sin syn på hur de ska agera för att få stanna i USA. Redan på det första mötet varnar han dem. Bra skolgång eller klanderfritt beteende i övrigt räcker inte som motiv. Det bästa sättet att imponera på en domare är istället att ge detaljerade beskrivning om politisk förföljelse. Eller som han själv uttrycker det i en något nedvärderande och nonchalant ton: Folk-mord är bra, könsstympning är bättre, diktatorer är bäst.

När advokaten senare förklarar det inledande mötet avslutat börjar tonåringarnas verkliga bekymmer. De har då fått reda på vad som krävs för att få stanna i USA, de ska hitta på trovärdiga berättelser om sina familjer och sina hemländer. Samtidigt ska de försöka navigera sig fram i den kaotiska verklighet som de befinner sig i. Moussa bor med sina syskon och sin mamma. Familjen lever i en svår ekonomisk situation och Moussa försöker få sin mamma att berätta om tiden då de levde i Guinea.

Hon håller dock tyst i ett desperat försök att förtränga istället för att lyfta upp saker till ytan. Hon är stressad och försöker med alla medel få familjen att hålla ihop. Moussa blir alltmer frustrerad av att hans mamma vägrar samarbeta och deras ständiga meningsskiljaktigheter resulterar i ett dödläge som i förlängningen inte gynnar någon av dem.

Sophie bor med sin farbror och några andra släktingar och släktingars vänner och tvingas i hemmet ta ett stort ansvar vad gäller skötsel och försörjning av de små barn som lever där. Sophie utsätts för såväl sexuella övergrepp som psykisk misshandel. Hon biter ihop och väljer att hålla allt som sker i hemmet hemligt. Hon finner det dock svårt att kväva sin uppdämda ilska och frustration över sin socialt utsatta hemsituation och hon kommer ideligen nära en offentlig härdsmälta som riskerar att dra olika myndigheters uppmärksamhet till sig. Hon riskerar att dras in i konflikter som inte skulle gynna hennes fortsatta arbete mot asyl. Hon säger till Isaac att det inte gör så mycket om hon får åka tillbaka till Dominikanska Republiken då hon knappast kan få det värre än hon har det idag. Han pressar henne, bryter ner henne i ett försök att faktiskt få henne att våga berätta vad hon dagligen genomlider. Hon slår ifrån sig, vägrar samarbeta och blir till slut så arg och provocerad att hennes aggressivitet och hårda yta smälter samman och får henne att förstå vikten att återge saker som sker i hennes hem. Eller som Isaac uttrycker det: Dessa omständigheter kan få dig att få uppehållstillstånd, du är mitt ansvar nu.

Alyssa, tjejen från Peru, figurerar endast i skolans miljöer. Vid ett tillfälle träffar hon dock Sophie på en promenad utanför skolan. Sophies anhöriga blir arga på Sophie eftersom hon inte presenterar dem för Alyssa. Alyssa är till synes optimistisk och glad. Hon har svårt att sammanställa bevis till advokaten och vi får inte veta något om hennes hemsituation.

Samtidigt som vi lär känna ungdomarna och deras familjer fortsätter livet omkring dem. Såväl de tre papperslösa ungdomarna som deras klasskamrater förbereder sig för bal och student och i vissa stunder ter sig framtiden aningen ljusare för både Alyssa och Moussa. Men kontrasterna är stora och talande. Moussas familj ligger efter med hyran och hyresvärderna kommer på besök för att få sina pengar. Moussas mamma har också bestämt att hans lillebror ska åka tillbaka till Guinea. Moussa blir förtvivlad och försöker få sin storsyster att tala förnuft med deras mamma. Men istället för att stötta honom i hans kamp att övertala mamman förklarar hon kyligt och cyniskt att allt detta är Moussas fel. Det är han som gör att mamman inte har råd med hyran samt att hans arbete tillsammans med Isaac får mamman att bli påmind om tidigare händelser. Moussas syster påminner även Moussas livssituation i filmens kanske starkaste och mest gripande scen.

Syster: - Du tror att du är amerikan Moussa.

Moussa: - Så var kommer jag ifrån då?

Syster: - Du är från ingenstans.

En dag träffar Moussas mamma hans lärare. Hon berättar för henne att Moussas pappa har upplevt hemska saker i sitt hemland. Så hemska att hon inte vill berätta om dem för Moussa. Jackie försöker få henne att förstå att det faktum att Moussas pappa har varit med om tortyr och kidnappning skulle underlätta för Moussa i hans kamp för permanent uppehållstillstånd. Trots detta så vill inte Moussas mamma berätta om pappans tidigare livssituation för Moussa. Vid ett senare tillfälle får han dock reda på att hans mamma bär på familjehemligheter då hans lärare råkar försäga sig.

I filmens absoluta slutskede offentliggörs det vilken eller vilka av ungdomarna som blev beviljade permanent uppehållstillstånd. Jackie lyssnar på advokatens redogörelse som hon tar emot med såväl skräck som glädje.

ATT SAMTALA OM EFTER FILMEN

» **Främlingsfientliga partier på frammarsch**

Filmen From Nowhere är en högaktuell film och är idag väldigt relevant för sin tid. Det råder idag en stor osäkerhet samt en djup fruktan hos många människor som inte har ett permanent uppehållstillstånd. Filmen utspelar sig i USA, men skulle lika gärna kunna handla om till exempel ungdomar i Frankrike eller Sverige. Sedan Donald Trump tillträdde som president rapporteras det dagligen om märkliga utspel och kommentarer från en av världens mäktigaste män.

Diskutera valet i USA, Brexit i England, Marine le Pens nationalistiska parti samt SD i Sverige. Hur påverkar det oss att många främlingsfientliga partier vinner mark i många länder?

Hur kan vi göra för att påverka människor som uttrycker rasistiska åsikter?

» **Att officiellt inte existera**

De flesta ungdomar som lever i såväl USA som Sverige drömmer om en tillvaro som präglas av kompisar, fester och drömmen om en ljus framtid bestående av jobb och ett rikt socialt liv. För många ungdomar är dessa drömmar inte realistiska utan stannar vid just drömmar. I filmen möter vi ungdomar som vid en första anblick lever mitt i det amerikanska samhället. De går i skolan, umgås med vänner samt förbereder sig för ett liv efter skolan. Men officiellt så existerar de inte i USA. De papperslösa lever vid sidan av, men samtidigt mitt i, det amerikanska samhället. Detta blir särskilt tydligt i Moussas och hans flickvän relation. De är kära i varandra, de planerar en framtid tillsammans, men han väljer att inte berätta om sin livssituation

Hur tror ni att det påverkar en tonåring att hela tiden tvingas leva gömd från myndighe-

ter?

» **Flykt från krig**

Vi får i media dagligen höra om människor som flytt krig och som nu, ofta mot sin vilja, bosatt sig på för dem helt okända platser. I Sverige har vi till exempel många människor som har flytt från kriget i Syrien och Afghanistan och som nu väntar på besked från Migrationsverket.

Det kan vara svårt att prata om saker som man inte kan referera till eller saker som man inte har upplevt.

Finns det något som du, i egenskap av kompis eller medmänniska, kan göra för att underlätta deras vardag? Hur ska man försöka sätta sig in i deras situation? Hur kan vi skapa tolerans och förståelse för de människor som har det svårt?

» **Tvingad att lämna sitt land**

Regissören har i en intervju sagt att han inte ville att vi, i filmen, skulle se papperslösa invandrare utan att vi istället skulle se "vanliga" tonåringar. Filmen berör just detta, alltså tonåringar som har bott papperslösa större delen av sitt liv i USA. Killar och tjejer som känner USA bättre än det land som de råkade födas i. Människor som anser sig vara "amerikanska" och som betraktar landet USA som det enda land där de någonsin har känt sig hemma i.

Hur tror ni att det skulle kännas att helt plötsligt bli bortplockad från sina vänner, sin familj, sitt land eller i princip allt som finns i din omgivning?

» **The american dream**

1. Vi ska förnya den amerikanska drömmen. Ingen man eller kvinna i det här landet kommer längre bli bortglömd. Det var Donald Trumps ord i ett tal till folket när han var nyvald president.

Den amerikanska drömmen utformades för snart 100 år sedan av författaren James Truslow Adams. Han menade då att den amerikanska drömmen skulle göra USA till ett land där livet är bättre för alla. Där var och en har chansen att utnyttja sin begåvning optimalt. Det var inte bara en dröm om bilar eller hög lön utan en dröm om social ordning som tillåter var och en, man eller kvinna, oavsett härkomst att växa fullt ut inom sin egen medfödda kapacitet.

Vid ett tillfälle i filmen talas det om "The american dream", alltså den amerikanska drömmen.

När Donald Trump säger att ingen i USA kommer bli bortglömd menar han män och kvinnor som är födda amerikaner. Som vi kan se från den ursprungliga beskrivningen ska drömmen även innefatta människor med annan härkomst.

2. Hur skulle en "svensk dröm" se ut? Vad skulle den innehålla samt påminna oss om?

» **Karaktärsbeskrivning**

Konsten att göra trovärdiga och sanningsenliga personporträtt är idag ett viktigt moment i skolans värld. När man som elev gör ett personporträtt brukar man betrakta såväl personens inre som yttre egenskaper. De yttre egenskaperna är sådana egenskaper som vi som betraktare kan se med blotta ögat. Ord som "lång, ljus, korthårig" kan vara exempel på yttre egenskaper medan ord som "arrogant, rädd, hjälpsam och självsäker" kan vara exempel på inre egenskaper. De inre egenskaperna kan vi lista ut under resans gång, i takt med att vi lär känna personen. Filmen *From nowhere* rymmer tre starka karaktärer, nämligen Moussa, Alyssa och Sophie.

Gör ett personporträtt av de tre karaktärerna. Beskriv dem med såväl yttre som inre egenskaper.

Det finns en risk att vi människor dömer andra människor utan att vi känner dem. Det kan handla om att vi generaliserar samt sätter in människor i olika fack. Har det hänt dig någon gång? Hade du rätt eller visade det sig att personen var helt annorlunda jämfört med din första uppfattning.

